

He Whakatau

Me mātua pānui kia mārama rawa koe ki ngā whārangi 8–14 o tēnei pukapuka.

He whakarāpopoto

Pānuihia te whakarāpopoto ki te ākonga. Ko te kōrero tēnei mō te hau kāinga. Ahakoa kei te Ngutu Awa o Waiapū ēnei kōrero, he kōrero pēnei tonu kei ia hapū, kei ia whānau o ia takiwā o Aotearoa.

He kupu whakataki

Kia kaha ki te whakamahi i ngā wheako, me ngā mōhio o ngā ākonga. Kia hāngai tonu te whakatenatena ki te whakauru i ngā ākonga katoa. Me whakatītina rawa te pūkenga tiro whakamua. Matapakihia ngā kupu hou, me mahi rawa te papa kupu me ngā whakaahua kei te uhi. Me whakamaumahara hoki te ākonga kia pātai ki a ia anō, i te wā e pānui ana ia mai i te fimatanga ki te mutunga o te pānui.

He aha te tikanga o te kupu “ūkaipō”? Matapakia ētahi o ngā wāhi motuhake, mea hira hoki o tō te ākonga rohe. Me pēhea e ako ai ki aua mea? He aha ngā mahi a ngā kaumātua e pā ana ki tēnei?

Matapakia te painga, aha rānei o te patapatai hei kimi mōhiohio.

He aha pea ngā take i pīrangi ai a Raiha ki te haere i te taha o Matua Korowi ki Puketurua?

He Matapaki

Tirohia te pai o te pānui a te ākonga

I te wā o te matapaki me pānui te ākonga i te katoa, i tētahi wāhanga noa iho rānei, o te pukapuka ki a koe. Kātahi ka:

- whakanui, āta tatari, whakahau tika;
- titiro mēnā e tika ana, e pai ana hoki (mā te tatau i ngā hē), te rere o te reo;
- titiro mēnā e mārama ana mā te whai i tētahi o ngā huarahi e whai ake nei;
 - te pātai i ngā whakapuaki māramatanga me ētahi e tika ana, ā, whakaritea kia kōrero anō te ākonga i tētahi wāhanga o te pakiwaitara ki āna kupu ake;
 - te pātai mō tētahi āhuatanga o te pakiwaitara, arā, te kaupapa, te ritenga, ngā ariā matua, te raupapatanga, ngā kiripuaki;
 - te whakatenatena i te ākonga mō tana tiro ki mua i whakaputa ai ia i te wā o te whakataki.

Whakaarohia he aha atu hei mahi mā te ākonga

Me whakahau te ākonga:

- ki te whakamahi anō i te pukapuka i te taha o te mihinhi rīpene kōrero, i tōna kotahi rānei;

- ki te whakaoti i tētahi o ngā hei mahi e pā ana ki te pukapuka;
- ki te whakaharatau kia eke te ākonga ki tētahi atu taumata.

He whakapuaki māramatanga me ngā whakautu

1. Ko wai i haere ki Puketurua?
2. He aha ngā mea i kōrero ai a Matua Korowi ki a Raiha?
3. He aha te kaupapa o te haka?
4. He aha te tikanga o ngā kupu “ihi”, “wana”, “ūkaipō”?
5. He aha i pērā ai te hira ka whakautua katoatia ngā pātai a Raiha e Matua Korowi?

1. Ko Matua Korowi rāua ko Raiha.
2. He kāinga, he wai, he tipuna, he kauika mōkai, he maunga, he pā, he marae, he whare karakia, he haka.
3. Ko te kaupapa o te haka ko te kōingo ki te ao kua hipa atu.
4. Ka rerekē ngā whakautu.
5. Ka rerekē ngā whakautu.

He Mahere – Hei Tautoko i te Reo

E whai ake nei ētahi huarahi hei mahinga ngātahi mā ngā ākonga. Tirohia ngā whārangi kei te Tirohanga Whānui mō ngā tino āhuatanga o te pukapuka nei.

Te pūtaka

T He tuhi i ngā rerenga kōrero e hāngai ana ki tētahi kaupapa.

He whakatakinga ā-roto, he whakaharatau

E whakamahia ana te kupu “ūkaipō” i roto i te kōrero ki te tohu i ētahi mea. I mua i te pānui i te pukapuka, matapakia te tikanga o taua kupu. He aha ngā huarahi ako ki ngā mea pēnei i te tāhuhu kōrero a te iwi?

Kua tuhia te pukapuka hei rārangi pātai me ngā whakautu. Pānuitia te pukapuka ko te ākonga tētahi o ngā kiripuaki, ko koe tētahi.

Kia oti i te ākonga te pukapuka te pānui, āta titiro ki ngā kārawarawa. He mana tō ngā kārawarawa hei tohu i te pātai me te whakautu.

Tonoa te ākonga ki te tautuhi i ngā mea rerekē katoa i ākonga mā ngā whakautu a te matua ki ngā pātai.